

Sparreholms Utbildning AB

antonia@sparreholmsskola.se

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Sparreholms skola och av huvudmannen Sparreholms Utbildning AB i Flens kommun

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Många skolor är i dagsläget starkt påverkade av de åtgärder som vidtas med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Skolinspektionen anpassar för närvarande på olika sätt sin tillsyn och granskning. Mer information finns på www.skolinspektionen.se. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Eftersom skolan fortfarande är aktiv och ska fortgå men under andra omständigheter menar Skolinspektionen dock att det är viktigt att meddela bedömningen efter den tidigare tillsynen eller granskningen som redan ägt rum. Skolinspektionen har i detta beslut satt uppföljningstiden med hänsyn till rådande omständigheter. Uppföljningstiden kan komma att förlängas ytterligare om förutsättningarna förändras. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid, kontakta Skolinspektionen för prövning.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sparreholms Utbildning AB att i enlighet med de datum som nedan listas vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister.

För områdena Undervisning och lärande, Extra anpassningar och särskilt stöd, Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling, Grundläggande förutsättningar för skolenheten, Styrning och utveckling av verksamheten, Förutsättningar för utbildningen, Styrning och utveckling av utbildningen ska åtgärder vidtas senast den **1 oktober 2020**. De vidtagna åtgärderna inom dessa områden ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Undervisning och lärande

Skolinspektionen konstaterar att Sparreholms Utbildning AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen är strukturerad och utgår från och omfattar målen i läroplanen. (Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 3 Förskoleklassen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att undervisningen i förskoleklassen utgår från och omfattar syftet, målen och det centrala innehållet i läroplanen så att eleverna ges förutsättningar att utveckla de förmågor som läroplanen föreskriver.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Sparreholms Utbildning AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleven ges skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och insatserna utvärderas. (3 kap. 5 § skollagen; Lgr 11, 2.7 Bedömning och betyg, 2.8 Rektorns ansvar)
- Elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 7 § skollagen)
- Elever som är i behov av särskilt stöd ges stöd på det sätt och i den omfattning som utredningen har visat att de behöver. (3 kap. 7-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att det finns tydliga, fungerande och hos personalen förankrade rutiner som säkerställer att de elever som har behov av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen skyndsamt får sådana anpassningar i alla aktuella ämnen och av alla lärare.
- Rektorn ska se till att stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ges skyndsamt om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.
- Rektorn ska se till att all personal har kunskap om extra anpassningar och särskilt stöd samt klargöra skyldigheten att anmäla till rektorn om en elev befars inte uppnå kunskapskraven trots att stöd getts i form av extra anpassningar.
- Rektorn ska, avseende årskurs 1-3, se till att de extra anpassningarna dokumenteras i elevernas individuella utvecklingsplaner.
- Rektorn ska se till att elevhälsans kompetens tas tillvara i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd så att eleverna får det stöd de har rätt till.
- Rektorn ska se till att det finns tydliga, fungerande och hos personalen förankrade rutiner som säkerställer att elevers behov av särskilt stöd utreds i enlighet med skollagen.
- Rektorn ska fatta beslut om anpassad studiegång när en elev är i behov av sådant stöd.
- Rektorn ska se till att åtgärdsprogram utarbetas där elevens behov av särskilt stöd framgår. Även konkreta och utvärderingsbara åtgärder samt vem som ansvarar för dessa ska framgå.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Sparreholms Utbildning AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Rektorn ska se till att eleverna tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. I detta ingår att:

- Rektorn ska följa upp arbetet med att skapa och bibehålla studiero i förskoleklassen och försäkra sig om att det gett effekt.
- Rektorn ska se till att undervisande personal vid behov får stöd och kompetensutveckling så att de kan skapa och bibehålla studiero på lektionerna.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionen konstaterar att Sparreholms Utbildning AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektorns ansvar)
- Elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)
- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att all personal samverkar i arbetet med att nå utbildningsmålen.
- Rektorn ska se till att elevhälsans samtliga kompetenser används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.
- Rektorn ska se till att skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling i grundskolan.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Sparreholms Utbildning AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat, trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att skolenhetens kunskapsresultat samt utbildningen i förskoleklassen följs upp. Detsamma gäller trygghet och studiero. Uppföljningen ska genomföras i relation till de nationella målen och dokumenteras.
- Rektorn ska utifrån en analys av vad som framkommer i uppföljningen av trygghet och studiero och resultaten av utbildningen i förskoleklass respektive grundskola besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder. Resultatet av analysen och de beslutade åtgärderna ska dokumenteras.
- Rektorn ska planera för genomförandet av utvecklingsåtgärderna och genomföra dessa. Planeringen ska dokumenteras.
- Rektorn ska se till att kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Förutsättningar för utbildningen

Skolinspektionen konstaterar att Sparreholms Utbildning AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på grundskoleenheten finns tillgång till skolbibliotek, som kan användas för att stödja elevernas lärande och utveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Huvudmannen ska se till att eleverna i grundskolan har tillgång till skolbibliotek som kan användas för att stödja elevernas lärande och utveckling.

Styrning och utveckling av utbildningen

Skolinspektionen konstaterar att Sparreholms Utbildning AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen i förhållande till de nationella målen, och dokumenterar denna uppföljning. (1 kap. 9 §, 4 kap. 3 och 5-6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder för att säkerställa en likvärdig utbildning, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (1 kap. 9 §, 4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)

- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (1 kap. 9 §, 4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen)

Åtgärder

- Huvudmannen ska följa upp skolenhetens kunskapsresultat samt utbildningen i förskoleklassen. Detsamma gäller trygghet och studiero. Uppföljningen ska genomföras i relation till de nationella målen och dokumenteras.
- Huvudmannen ska, utifrån ett huvudmannaperspektiv, analysera vad som framkommer i uppföljningen och hur det påverkar kunskapsresultat och måluppfyllelse enligt ovan i förskoleklass respektive grundskola.
- Huvudmannen ska, utifrån ovanstående analyser, identifiera utvecklingsområden och besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder, planera för deras genomförande och genomföra dem. Resultaten av analysen, de beslutade åtgärderna och planeringen ska dokumenteras.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det föreligger flera brister i den utbildning som bedrivs på Sparreholms skola av Sparreholms Utbildning AB. Undervisningen i förskoleklass utgår inte från målen i läroplanen och den präglas inte av studiero. Att undervisningen inte präglas av studiero gör det svårt för eleverna att tillgodogöra sig undervisningen. Både samverkan mellan personal och elevhälsans uppdrag att främst vara förebyggande och hälsofrämjande är viktiga förutsättningar för elevernas måluppfyllelse. Att lärarna i ringa eller ingen omfattning samarbetar kring undervisningen och att flera av lärarna som inte deltar i samverkan saknar legitimation och därmed inte heller är behöriga för den undervisning de bedriver, är ytterligare faktorer som påverkar undervisningen negativt. Av undervisande lärare är, utöver rektorn, endast en legitimerad. Avsaknad av ett förebyggande och hälsofrämjande arbete har varit mer eller mindre konstant sedan Skolinspektionens förstagångstillsyn 2018. Skolinspektionen finner detta anmärkningsvärt i sig, men extra olyckligt då lärarna saknat möjligheter att få adekvat stöttning i undervisningen. Skolinspektionen bedömer vidare att det föreligger brister i skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd. Eleverna får inte alltid stöd i form av extra anpassningar och det finns också elever som inte får särskilt stöd på det sätt som utredningen har visat att de behöver. Lärare anmäler inte alltid elever i behov av särskilt stöd till rektorn och avsaknad av elevhälsans professioner har inneburit att lärare inte får stöd i sitt arbete med elever i behov av särskilt stöd. Rektorn fattar inte alltid beslut om anpassad studiegång trots att denna insats används vid skolan för enskilda elever. Vidare visar utredningen att huvudmannen inte ser till att det finns tillgång till ett skolbibliotek och att det bibliotek som för närvarande finns på skolenheten inte används i den pedagogiska verksamheten. Detta medför att förutsättningarna för eleverna att själva söka och utveckla kunskaper begränsas. Skolinspektionen bedömer avslutningsvis att varken huvudmannen eller rektorn genomför ett systematiskt kvalitetsarbete avseende förskoleklass och grundskola.

Föreläggande

Undervisning och lärande

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att eleverna i förskoleklassen inte ges en undervisning som utgår från läroplanens syfte. Undervisningen i förskoleklassen ger inte eleverna förutsättningar att utveckla alla de förmågor och omfattar inte alla delar av det centrala innehållet som läroplanen föreskriver. Eleverna får därmed inte en undervisning i enlighet med läroplanen för skolformen.

Rättslig reglering

Av 1 kap. 11 § skollagen framgår bland annat att en läroplan som anger mål och riktlinjer för utbildningen ska gälla för varje skolform.

Av läroplanen (Lgr 11) för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, avsnitt 3, framgår vilket syfte och centralt innehåll som ska behandlas i undervisningen i förskoleklassen. Där anges att undervisningen i förskoleklassen ska utgå från den värdegrund och det uppdrag samt de övergripande mål och riktlinjer som framgår av del 1 och 2 i läroplanen. Vidare framgår att eleverna ska ges förutsättningar att utveckla olika förmågor samt vilket centralt innehåll undervisningen ska behandla inom områdena språk och kommunikation, skapande och estetiska uttrycksformer, matematiska resonemang och uttrycksformer, natur, teknik och samhälle samt lekar, fysiska aktiviteter och utevistelse.

Av Lgr 11, avsnitt 2.8, framgår att rektorn, som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionens utredning visar att det bedrivs undervisning i förskoleklass men att den inte utgår från och omfattar syfte och centralt innehåll för skolformen. Av inskickad dokumentation samt av lärarintervju framgår att läraren som undervisar i förskoleklass varken är legitimerad eller behörig att undervisa i den skolformen. Av intervju med rektorn framgår att hon inte har gått igenom förskoleklassens kapitel i läroplanen och hur undervisningen behöver utformas utifrån syfte, förmågor och centralt innehåll tillsammans med undervisande lärare. Att undervisningen planeras utifrån läroplanen är någonting som rektorn förutsätter att läraren är införstådd med och hon har därför inte förvässat sig om att undervisningen utgår från läroplanen. Vidare framgår av intervju med undervisande lärare i förskoleklass att den planering som ligger till grund för undervisningen inte har utgått från läroplanens syfte eller centrala innehåll utan att undervisningen i huvudsak utgår från olika ämnen som exempelvis matematik och svenska. Vidare saknar läraren stöd vid planeringen av undervisningen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Sparreholms skola inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs Sparreholms Utbildning AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Extra anpassningar och särskilt stöd**Extra anpassningar***Skolinspektionens bedömning*

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete med extra anpassningar. Utredningen visar att skolenheten saknar tydliga och förankrade rutiner för arbetet med extra anpassningar samt att inte alla lärare känner till regelverket kring extra anpassningar. Lärare och specialpedagogisk kompetens samverkar inte heller kring extra anpassningar, extra anpassningar dokumenteras inte alltid på ett ändamålsenligt sätt och det finns inga forum för lärare att informera andra lärare om de extra anpassningarna som ges till elever. Detta medför sammantaget att extra anpassningar riskerar att inte ges till alla elever som har behov av det samt att elevers eventuella behov av ytterligare anpassningar eller särskilt stöd inte uppmärksammas, vilket påverkar elevernas möjligheter att utvecklas och nå kunskapskraven som minst ska uppnås.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, ska eleven skyndsamt ges extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Enligt Lgr 11, avsnitt 2.8, har rektorn ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får de extra anpassningar de behöver.

Av förarbetena till skollagen (prop. 2013/14:160, s. 22) framgår att det i den specialpedagogiska yrkesrollen ingår att stödja lärarna och medverka i det förebyggande arbetet med att undanröja hinder och svårigheter i olika lärmiljöer inom verksamheten. Till speciallärares arbetsuppgifter hör exempelvis att identifiera elevers behov av stöd och att undervisa eleverna. Av skollagen framgår att det i skolan ska finnas personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses (2 kap. 25 § skollagen).

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2014:40, s. 23) med kommentarer om extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram framgår att det är viktigt att rektorn ser till att den specialpedagogiska kompetensen tas tillvara i arbetet med att anpassa den pedagogiska verksamheten efter olika elevers behov. Även andra yrkesgrupper inom elevhälsan kan bidra med betydelsefulla perspektiv och kunskaper. Det är centralt att dessa kompetenser involveras i ett tidigt skede i arbetet med extra anpassningar. På så sätt kan de stödsatser som sätts in bli adekvata. Det är också centralt att lärare och övrig skolpersonal följer upp om de extra anpassningarna är effektiva, eller om de eventuellt måste förändras eller intensifieras. Av s. 16 framgår vidare att om en elev får

stöd i form av extra anpassningar ska detta dokumenteras i elevens skriftliga individuella utvecklingsplan i de årskurser där sådana finns.

Skolinspektionens utredning

Skolan saknar tydliga och förankrade rutiner i arbetet med extra anpassningar vilket leder till brister i arbetet. Av skriftlig redovisning framgår att vid en indikation på att eleven riskerar att inte nå kunskapskraven gör läraren en särskild bedömning, inledningsvis med rektorn och därefter med elevhälsoteamet. Insatserna dokumenteras och följs upp kontinuerligt varje vecka med berörd lärare och rektor. Vidare uppger rektorn att arbetsgången för extra anpassningar utgår från att läraren uppmärksammar att eleven behöver extra anpassningar för att nå kunskapskraven. Därefter underrättar läraren rektorn och tillsammans bestämmer de vad som behöver göras för att eleven ska nå målen för utbildningen. De extra anpassningar som genomförs beslutas i det ärendehanteringssystem som skolenheten använder sig av. Intervjuer med lärare ger dock en annan bild av arbetet med extra anpassningar. En lärare uppger att det inte finns några nedskrivna extra anpassningar för någon elev. Dialogen mellan lärare sker muntligen och de extra anpassningar som genomförs är riktade till flera elever och utgår därför inte från enskilda elevers behov och förutsättningar. En annan lärare uppger att extra anpassningar för eleverna i klassen dokumenteras och följs upp under elevhälsomöten. Utöver den dokumentationen finns vissa anteckningar i elevernas individuella utvecklingsplaner. Två andra lärare uppger att de känner till vilka elever som kan behöva extra stöttning eller speciella lösningar i anslutning till undervisningen. Det finns dock ingen dokumentation kring extra anpassningar. Vidare uppger en lärare att denne inte känner till vare sig reglerna kring extra anpassningar eller särskilt stöd eller vilket ansvar läraren har i det arbetet. En annan lärare uppger att det inte finns några bestämda tidpunkter för när extra anpassningar ska följas upp. Uppföljningar kan antingen ske i samband med elevhälsomöten eller i anslutning till undervisningen när rektorn exempelvis genomför färdighetsövningar med elever. En annan lärare uppger att denne inte har följt upp insatta extra anpassningar då mycket av lärarens tid åtgått till att kartlägga elever och skapa studiero i klassen.

Elevhälsans kompetens används inte i tillräcklig utsträckning i arbetet med extra anpassningar. Rektor uppger att ingen specialpedagogisk kompetens deltagit i arbetet med extra anpassningar under detta läsår.

Särskilt stöd

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister med att anmäla och utreda elevers eventuella behov av särskilt stöd. Det finns lärare som inte känner till att de ska anmäla elever som eventuellt är i behov av särskilt stöd när extra anpassningar visat sig vara otillräckliga. Otydligheten när det gäller rutiner och ansvarsfördelning leder till att de eventuella behov som anmäls, inte alltid skyndsamt utreds. Vidare tas inte elevhälsans kompetens i tillräcklig utsträckning tillvara för att utreda elevers behov av särskilt stöd och för att stödja lärare och övrig personal i det arbetet. I de fall elevhälsan deltagit i

utredningar och i samband med upprättandet av åtgärdsprogram har inte den specialpedagogiska kompetensen deltagit.

Skolinspektionen bedömer härutöver att rektorn har fattat beslut om anpassad studiegång utan att utarbeta ett åtgärdsprogram. Anpassad studiegång är en särskild stödåtgärd, vilket medför att beslut om anpassad studiegång för en elev ska generera ett åtgärdsprogram. Avsaknad av åtgärdsprogram medför att elever inte ges särskilt stöd på det sätt och i den omfattning som de har behov av för att de ska ges möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Rättslig reglering

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller bedömningsstöd, resultatet av ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt.

I skollagen anges också att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som krävs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Åtgärdsprogrammen beslutas av rektorn och om beslutet innebär att särskilt stöd ges i form av anpassad studiegång får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om det särskilda stödet inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning.

Enligt Lgr 11, avsnitt 2.8, har rektorn ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2014:40, s. 29) med kommentarer om arbetet med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram framgår att utredningar av elevers behov av särskilt stöd kan vara olika omfattande, men att det endast är i undantagsfall det är uppenbart obehövligt att samråda med den del av elevhälsan som har specialpedagogisk kompetens. Det framgår också (s. 34) att de åtgärder som

utformas ska utgå från den pedagogiska bedömning av elevens behov av särskilt stöd som gjorts i utredningen och vara konkreta och utvärderingsbara. Det är viktigt (s. 37) att åtgärderna är kopplade till såväl elevens behov som kunskapsmålen i läroplanen eller de kunskapskrav som minst ska uppnås. Åtgärderna behöver vara konkreta och utvärderingsbara, vilket innebär att det måste framgå på vilket sätt och i vilken omfattning eleven ska få stöd. Det framgår också (s. 39 ff.) närmare råd kring hanteringen av anpassad studiegång.

Skolinspektionens utredning

Det finns lärare som inte anmäler elever i eventuellt behov av särskilt stöd och elever som inte skyndsamt utreds. Rektorn uppger att lärarna känner till att de ska anmäla elever i behov av särskilt stöd. Detta är någonting som lärarna underrättas om i samband med det planeringsmöte som sker en gång per vecka. Vidare genomför rektorn klassrumsbesök med undantag för vissa ämnen. Dock frågar rektorn inte de enskilda lärarna om det finns elever som de befärar inte kommer att nå kunskapskraven. Lärarna uppger i intervju att det finns lärare som inte känner till att de ska anmäla elever i eventuellt behov av särskilt stöd eller till vem en sådan anmälan ska göras. Vidare uppger lärarna att det finns elever vars behov av särskilt stöd är under utredning, men där själva utredningen behöver kompletteras med extern specialistkompetens. I väntan på att extern kompetens ska utreda eleverna vidtas inget systematiskt stödarbete för eleverna på skolan. Följden blir att eleven inte blir utredd och att inget åtgärdsprogram utarbetas. Företrädare för elevhälsan uppger att det finns elever med uttalat stödbehov vars behov av särskilt stöd inte utretts och där samråd inte har skett med elevhälsan.

Elever i behov av särskilt stöd ges inte alltid stöd på det sätt och i den omfattning som utredningen visar och beslut om anpassad studiegång hanteras inte korrekt. Lärarna uppger i intervju att det finns två elever med anpassad studiegång, varav den ene eleven inte har något åtgärdsprogram. Detta beror på att den anpassade studiegången är en tillfällig lösning fram till lovet. Rektorn uppger att eleverna har blivit föremål för utredning och att åtgärdsprogram har upprättats. Dock omfattas inte den anpassade studiegången av den utredning och åtgärder som ligger till grund för åtgärdsprogrammet.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Sparreholms skola inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs Sparreholms Utbildning AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att eleverna i förskoleklassen inte tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Studieron brister i förskoleklassen, vilket innebär att det saknas förutsättningar för att undervisningen ska stimulera elevernas allsidiga utveckling och lärande. Att arbetssätt och lärmiljön inte är anpassade till elevernas

behov leder till svårigheter i att upprätthålla studieron. Att elevhälsans verksamhet utformats på ett sådant sätt att den inte deltagit i arbetet med extra anpassningar, är en omständighet som även den inverkar på studieron. Sammantaget finns risk för att eleverna inte kan tillgodogöra sig undervisningen och därmed nå målen med utbildningen.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. I Lgr 11, avsnitt 2.8, anges att rektorn har ett särskilt ansvar för att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero samt för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter.

Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 320) framgår att det är skolans, och ytterst rektorns, ansvar att skapa trygghet och studiero i skolan. Att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet utgör grunden för en trygg och utvecklande studiemiljö. Rektorns skyldighet att se till att elevers behov av stöd utreds och stödåtgärder kommer till stånd för elever i behov av stöd är självfallet även det en del i arbetet med att skapa en trygg och stimulerande studiemiljö för alla elever.

Skolinspektionens utredning

Det finns brister i studieron. Av den skriftliga redovisningen i ärendet framgår att studieron i förskoleklassen behöver förbättras samt att rektorn utreder åtgärder för detta tillsammans med lärare. Rektorn uppger i intervju att samtliga elever vid skolenheten har fått besvara enkäter om sin upplevelse av studiero. Resultat som specifikt beskriver studieron i förskoleklassen saknas dock. Uppföljning av studieron i förskoleklassen sker vid rektorns besök i förskoleklassen. Rektorn har exempelvis satt in extra personal för att förbättra studieron i förskoleklassen. Av lärarintervju framgår att det saknas studiero i förskoleklassen. Läraren med ansvar för förskoleklassen uppger att eleverna är pratiga och har svårt att hörsamma instruktioner och arbeta med gemensamma uppgifter. Läraren uppger vidare att hen inte haft någon handledning av elevhälsan för att skapa studiero eller fått hjälp av speciallärare med de elever som har extra anpassningar. Av Skolinspektionens genomförda lektionsobservationer i förskoleklassen framgår att läraren har svårigheter med att upprätthålla studiero i undervisningen och att arbetssätt och lärmiljön inte är anpassade till elevernas behov. Av intervju med lärare framgår att lektionen gav en representativ bild av hur studieron är i förskoleklassen. Vidare framgår att olika lärverktyg behöver läsas in för att skapa studiero.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Sparreholms skola inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs Sparreholms Utbildning AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Samverkan*Skolinspektionens bedömning*

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete avseende lärarnas samverkan med varandra i arbetet med att stödja eleverna mot utbildningens mål. Vid skolenheten saknas ett fungerande och kontinuerligt samarbete som involverar samtliga lärare. Undervisande lärare i förskoleklass och praktiskt-estetiska ämnen samverkar i ringa omfattning eller inte alls med klasslärare, vilket är anmärkningsvärt mot bakgrund att endast en, utöver rektorn, av de undervisande lärarna är legitimerad. Rektorn har inte säkerställt att samverkan mellan skolenhetens personal sker i tillräcklig omfattning vilket kan få konsekvenser för lärmiljön och elevernas möjligheter att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Rättslig reglering

Av Lgr 11, avsnitt 2.2, framgår att alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Vidare framgår att läraren ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen. Av avsnitt 2.8 framgår att rektorn ansvarar för att undervisningen i olika ämnen samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Rektorn ansvarar också för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.

Skolinspektionens utredning

Skolenheten saknar organiserade samverkansformer där all undervisande personal kan utbyta kunskap och erfarenheter. Av intervju med rektorn och lärare framkommer att viss samverkan sker under det planeringsmöte som rektorn har en gång per vecka tillsammans med lärarna. Lärarna uppger dock vidare att de inte har några planerade eller strukturerade möten där de diskuterar exempelvis hur elevernas förmågor ska utvecklas, att skapa tillit till elevernas förmågor, struktur på undervisningen eller hur undervisningen ska utformas för att stödja och tillmötesgå samtliga elevers behov. Vid de spontana tillfällen den typen av frågor tas upp deltar varken lärarna i de praktiskt-estetiska ämnena eller förskoleklassläraren. De två klasslärarna i årskurs 1-3 uppger att de informellt rådgör med varandra dagligen kring pedagogiska frågor, men inte systematiskt.

Det främjande och förebyggande arbetet*Skolinspektionens bedömning*

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete vid Sparreholms skola. Av Skolinspektionens utredning framgår att skolpsykolog och specialpedagog inte deltagit i elevhälsans främjande och förebyggande arbete under delar av höst- och vårterminen 2019/20. Likaså framgår att elevhälsans arbete främst varit åtgärdande och att elevhälsan inte på ett systematiskt sätt arbetat hälsofrämjande och förebyggande utifrån sina respektive kompetenser samt

utifrån ett kartlagt behov på skolan. Därmed tar rektorn inte sitt särskilda ansvar för att elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den hjälp de behöver.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att för elever i bland annat förskoleklass och grundskola ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Av Lgr 11, avsnitt 2.8, framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver.

Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 276) framgår att syftet med en samlad elevhälsa är att den ska bidra till att skapa en god lärandemiljö för elevernas kunskapsutveckling och personliga utveckling. Arbetet med elevhälsa bör i stor utsträckning vara förebyggande och ha en hälsofrämjande inriktning. Arbeta med elevhälsa förutsätter vidare en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper samt att det finns kompetens att tillgå för detta arbete.

Skolinspektionens utredning

Skolpsykolog och specialpedagog saknas i det främjande och förebyggande arbetet och elevhälsan har inte arbetat systematiskt utifrån sina respektive kompetenser. Företrädare för huvudmannen uppger att skolpsykolog och specialpedagog inte deltagit i elevhälsans arbete under delar av höst- och vårterminen 2019/20. Det har dock bedrivits ett kontinuerligt främjande och förebyggande arbete med övriga företrädare som ingått i elevhälsan. Detta har huvudmannen försäkrat sig om genom rektorns redogörelser. I den skriftliga redovisning som rektorn ingett anges att skolsköterska och kurator arbetar en halvdag varannan vecka vid skolenheten. Därutöver finns enligt rektorns skriftliga redovisning möjlighet att konsultera skolpsykolog och specialpedagog vid behov. Vidare redogör rektorn för att lärare, rektorn samt skolsköterska och kurator träffas regelbundet en gång i månaden för att följa upp det förebyggande och hälsofrämjande arbetet samt de pågående och nya insatserna för enskilda elever. Lärarna uppger i intervju att de arbetar hälsofrämjande och förebyggande utifrån vissa specifika teman men att varken skolsköterska eller kurator har deltagit i de främjande och förebyggande insatser som lärarna identifierat som nödvändiga. Elevhälsan har uteslutande arbetat stödjande och åtgärdande utifrån enskilda elevers behov. I intervju med företrädare för elevhälsan anges att elevhälsans arbete befinner sig på planeringsstadiet. Mot den bakgrunden har elevhälsan inte arbetat med de specifika främjande och förebyggande insatser som står angivna i skolenhetens plan mot kränkande behandling och som de enligt den informationen ska svara för. Vidare anges att skolpsykologen avslutade sin anställning under höstterminen 2019 och att varken den professionen eller den som enligt uppgift hyrts in som specialpedagog har deltagit i några av de möten som rektorn redogjort för. Skolsköterskans uppdrag har uteslutande varit inriktat mot att genomföra obligatoriska

hälsokontroller och utifrån dessa samtal fundera på vilka eventuella insatser som eleverna kan behöva.

Skolbiblioteket

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i hur Sparreholms skola använder skolbiblioteket som stöd för elevernas lärande och kunskapsutveckling. Utredningen visar att skolenheten saknar ett skolbibliotek och inget annat bibliotek har använts i den pedagogiska verksamheten för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. Detta medför att förutsättningarna för eleverna att själva söka och utveckla kunskaper begränsas samt att eleverna saknar en viktig resurs för att stimulera intresset för läsning och litteratur och för att stödja dem i deras lärande och kunskapsutveckling.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att eleverna i grundskolan ska ha tillgång till ett skolbibliotek.

Av Lgr 11, avsnitt 2.8, framgår att rektorn, inom givna ramar, har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel för en tidsenlig utbildning, bland annat skolbibliotek. På samma sätt har rektorn ansvar för att skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens.

Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 284) framgår att organisering av skolbiblioteksverksamheten ska vara flexibel, men att ett skolbibliotek bör vara en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas förfogande. Vidare framgår att skolbiblioteket är en del av skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. I förarbetena anges också att skolbiblioteket spelar en viktig roll för att stimulera elevernas intresse för läsning och litteratur, samt för att tillgodose elevernas behov av material för utbildningen.

Skolinspektionens utredning

Ett skolbibliotek används inte i den pedagogiska verksamheten. I rektorns skriftliga redovisning anges att skolenheten bygger upp sitt eget skolbibliotek. Innan biblioteket är färdigt finns det möjlighet för eleverna att använda det filialbibliotek till Flens stadsbibliotek som ligger i samma lokaler som skolan. I skriftlig komplettering uppger rektorn dock att filialbiblioteket inte använts som en del i undervisningen sedan september 2019. Företrädare för huvudmannen uppger i intervju att det saknas resurser i form av böcker i det skolbibliotek som skolan håller på att färdigställa och att det biblioteket ännu inte motsvarar de krav som skollagen ställer. Vidare uppger företrädarna för huvudmannen att det finns ett kommunalt bibliotek i skolhuset, men att det inte är tillgängligt för eleverna och att skolan inte har tillgång till det i undervisningen. Lärarna uppger att varken skolans eget bibliotek eller filialbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Sparreholms skola inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs Sparreholms Utbildning AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten*Skolinspektionens bedömning*

Skolinspektionen bedömer att skolenhetens systematiska kvalitetsarbete inte uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionens utredning visar att det inte görs någon uppföljning på en aggregerad nivå av grundskolans kunskapsresultat. Även om vissa resultat följs upp på klassnivå gällande elevernas kunskapsutveckling visar utredningen att det inte sker någon systematisk uppföljning av skolenhetens samlade kunskapsresultat och att varken dessa eller resultat avseende trygghet och studiero är föremål för analys. Avsaknad av uppföljning av kunskapsresultat samt trygghet och studiero medför att det saknas underlag för en fullständig analys på skolenhetsnivå som i sin tur kan utgöra underlag för beslut om utvecklingsåtgärder.

Vidare visar utredningen att rektorns uppföljning av förskoleklassens verksamhet brister. I utredningen framkommer att rektorn inte systematiskt och kontinuerligt följer upp förskoleklassens utbildning och därmed inte säkerställer att utbildningen lever upp till de nationella målen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att en systematisk och kontinuerlig planering, uppföljning och utveckling av utbildningen ska genomföras på skolenhetsnivå. Rektorn ansvarar för att ett sådant kvalitetsarbete genomförs. Vidare framgår av skollagen att kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Av Lgr 11, avsnitt 2.8, framgår att som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 304 och 308) betonas att syftet med allt kvalitetsarbete är att det ska leda till förbättringar. Det är därför ytterst angeläget att kunskapen om eventuella brister i en verksamhet verkligen följs av åtgärder för förändring och förbättring. Vidare betonas att för att få genomslag och leda till verkliga förbättringar måste kvalitetsarbetet vara brett förankrat bland personal, elever och vårdnadshavare.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98, s. 11) med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet, framgår att ett systematiskt kvalitetsarbete innebär att skolenheten systematiskt och kontinuerligt ska följa upp

verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och utveckla utbildningen. Vidare (s. 21) betonas vikten av att dokumentationen innehåller personalens gemensamma analys av vilka utvecklingsinsatser som enheten behöver genomföra för att uppfylla de nationella målen. Det framgår också (s. 26) att rektorn bör sammanställa enhetens resultat och se till att det finns underlag som visar hur förutsättningarna för och genomförandet av utbildningen påverkat måluppfyllelsen. Det framgår vidare (s. 28) att det är viktigt att rektorn följer upp hur arbetssätt och metoder i undervisningen påverkar elevernas lärande och utveckling. Det anges också (s. 31 f) att utifrån uppföljningen bör rektorn tillsammans med personalen bland annat analysera vad i verksamheten som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen. Det är viktigt att rektorn analyserar orsaken till skillnader i måluppfyllelse mellan olika grupper och klasser eller mellan olika ämnen.

Skolinspektionens utredning

Rektorn följer inte upp skolans kunskapsresultat i samtliga ämnen eller hur förskoleklassens verksamhet lever upp till utbildningens syfte. Rektorn uppger att hon följer upp undervisningen i förskoleklassen genom klassrumsbesök, samtal med lärarna och genom att hon arbetar med eleverna i undervisningen. Rektorn har dock inte systematiskt och kontinuerligt följt upp undervisningens kvalitet, utan de åtgärder som satts in har i egentlig mening handlat om enskilda elever som är eller kan tänkas vara i behov av extra anpassningar för att stödja elevernas kunskapsutveckling. För grundskolans årskurs 1 har viss uppföljning skett av läsförståelse. Övrig uppföljning av elevers förväntade progression sker enligt rektorn på individnivå, inte på aggregerad nivå. Lärarna uppger att det inte finns något gemensamt utvecklingsarbete när det gäller systematisk uppföljning av kunskapsresultat och de har inte heller deltagit i någon analys av kunskapsresultaten. Flera av lärarna uppger att det förekommit brister i dokumentationen avseende detta.

Rektorn följer inte upp elevernas trygghet och studiero på ett systematiskt sätt. Rektorn uppger att eleverna har fått besvara en trygghetsenkät. I enkäten finns en fråga om studiero. Utöver enkäten sker uppföljning av studieron i förskoleklassen genom rektorns lektionsbesök och samtal med undervisande personal. I ämnena idrott- och hälsa, slöjd och musik är studieron för närvarande god. Rektorn vet detta eftersom hon pratat med elever om idrottsundervisningen, ofta passerat slöjdsalen samt deltagit i musikundervisningen. Dokumentationen avseende trygghet och studiero utgörs av den rektorsrapport som skickas till huvudmannen. Varken resultat av enkät eller rektorsrapporten är nedbruten specifikt för förskoleklass eller årskurs. Rektorn har beslutat om åtgärder men dessa har utgått från individnivå och har inte dokumenterats.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Sparreholms skola inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs Sparreholms Utbildning AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för utbildningen**Tillgång till skolbibliotek***Skolinspektionens bedömning*

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har säkerställt att samtliga elever vid skolenheten har tillgång till ett skolbibliotek. Vid skolenheten saknas ett skolbibliotek som kan anses uppfylla funktionen av ett skolbibliotek. Huvudmannen har inte heller på annat sätt försäkrat sig om att eleverna har tillgång till ett skolbibliotek som ställs till elevernas och lärarnas förfogande för att användas som stöd i undervisningen.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska alla elever i grundskolan ha tillgång till ett skolbibliotek. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 284) anges att med skolbibliotek brukar vanligtvis avses en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Av förarbetena framgår vidare att tillgången till skolbibliotek måste kunna anordnas på olika sätt beroende på de lokala förhållandena vid varje skola. En liten skola på landsbygden kan ha behov av andra lösningar än en stor skola i en stor stad. Hur skolbiblioteksverksamheten organiseras är flexibelt men alla elever ska ha tillgång till ett skolbibliotek.

Skolinspektionens utredning

Eleverna saknar tillgång till ett skolbibliotek. Företrädare för huvudmannen uppger i intervju att skolenheten saknar ett skolbibliotek som uppfyller författningarnas krav på en samlad resurs som ställs till lärarnas och elevernas förfogande. Ett skolbibliotek är under uppbyggnad. I nuläget finns inte heller möjlighet för elever och lärare att använda sig av det kommunala bibliotek som skolenheten tidigare använt sig av.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Sparreholms skola inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs Sparreholms Utbildning AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Styrning och utveckling av utbildningen*Skolinspektionens bedömning*

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i huvudmannens styrning och utveckling av verksamheten vid Sparreholms skola. Huvudmannen följer inte systematiskt och kontinuerligt upp skolenhetens samlade kunskapsresultat, trygghet och studiero eller att utbildningen i förskoleklassen sker i förhållande till de nationella målen. Avsaknad av uppföljning av kunskapsresultat, utbildningen i förskoleklassen samt trygghet och studiero medför att det saknas underlag för en fullständig analys som i sin tur kan utgöra underlag för beslut om utvecklingsåtgärder. Bristerna kan få till följd att eleverna vid skolenheten inte får de förutsättningar av huvudmannen som

de har rätt till vilket kan påverka deras möjligheter att nå längre i sin kunskapsutveckling. Den omständigheten att huvudmannen har för avsikt att från och med maj 2020 systematiskt och kontinuerligt följa upp skolenhetens kvalitetsarbete ändrar inte Skolinspektionens bedömning avseende bristerna i huvudmannens styrning och utveckling av verksamheten vid Sparreholms skola.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt ska planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Av skollagen framgår vidare att huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollag, föreskrifter och författningar som gäller för utbildningen.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 306) betonas att huvudmannen har det yttersta ansvaret för genomförandet av utbildningen vilket ger huvudmannen en central roll när det gäller att bedriva ett kvalitetsarbete som ska garantera kvalitet och likvärdighet. Kvalitetsarbetet ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamhetens kvalitetsarbete och på andra uppgifter som är väsentliga för uppföljningen och utvecklingen. Det finns därutöver skäl att anlägga särskilda huvudmannaperspektiv på verksamheten. Även huvudmannens styrning, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten bör analyseras särskilt. Samma krav på kvalitetsarbete på huvudmannanivå ställs även på huvudmän för fristående skolor. En enskild huvudman som bedriver utbildning vid endast en skolenhet bör kunna arbeta med planering, uppföljning, utvärdering och utveckling på huvudmannanivå och enhetsnivå i ett sammanhang då begreppen huvudman och skolenhet för fristående verksamheter i dessa fall många gånger sammanfaller.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98, s. 16) med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet framgår att en viktig uppgift för huvudmannen är att se till att såväl det egna som enheternas kvalitetsarbete genomförs i enlighet med skollag, läroplan och andra författningar. Vidare framgår (s. 20) att huvudmannen bör se till att det finns dokumentation för alla skolformer som är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på huvudmannanivå om prioriteringar och utvecklingsinsatser. Det framgår också (s. 27) att det är viktigt att huvudmannen dels gör egna undersökningar, dels samlar in underlag från enheterna för att kunna följa upp hur förutsättningarna för och genomförandet av utbildningen påverkar måluppfyllelsen. Exempel (s. 31) på analyser huvudmannen behöver göra ur ett övergripande perspektiv är hur organiseringen av skolenheten och hur resurs- och ledningssystem påverkar måluppfyllelsen.

Skolinspektionens utredning

Huvudmannen följer inte systematiskt och kontinuerligt upp skolenhetens samlade kunskapsresultat, trygghet och studiero eller utbildningen i förskoleklassen i förhållande till de nationella målen. Av intervju med representanter för huvudmannen

framgår att styrelsen får information om trygghet och studiero genom rektorsrapporterna. Styrelsen har haft en uppföljning av genomförda enkäter under vårterminen 2019. Resultaten gällande trygghet och studiero har redovisats samlat för hela skolan och har därför inte rapporterats per skolform. Styrelsen har inte heller bett att få trygghet och studiero separat redovisad för förskoleklassen. Huvudmannen har varken följt upp undervisningen i förskoleklassen eller specifikt efterfrågat detta av rektorn. Vidare uppger företrädarna för huvudmannen att huvudmannen inte tagit fram något särskilt utvecklingsområde för att utveckla undervisningen i förskoleklassen.

Avseende uppföljning av kunskapsresultat i grundskolan uppger företrädarna för huvudmannen att uppföljningen utgår från de resultat som rektorn valt att redovisa i rektorsrapporten, exempelvis resultaten från de nationella proven för eleverna i årskurs 3. Huvudmannen har inte genomfört någon egen analys av kunskapsresultaten utan har förlitat sig på rektorns uppgifter. Dock har huvudmannen genomfört verksamhetsbesök och då följt upp enskilda elevers kunskaper på individnivå.

Rektorn uppger att huvudmannen har möjlighet att följa upp elevernas kunskapsutveckling genom skolenhetens digitala uppföljningssystem. Rektorn uppger härutöver att hon har sammanställt och till huvudmannen ingett elevers resultat för de nationella proven. Rektorn har rapporterat in att det finns elever som befinner sig på en högre nivå i förhållande till kunskapskraven motsvarande årskurs 3. Huvudmannen har inte efterfrågat någon samlad bedömning av elevernas kunskapsutveckling i olika årskurser eller för enskilda ämnen. Rektorn har inte redovisat resultaten gällande om elever i årskurs 3 nått godtagbara kunskaper i ämnena svenska, matematik samt i samhällsorienterande respektive naturorienterande ämnen.

Av inskickat dokument daterat den 3 februari 2020 framgår att den avvikelsemodell som huvudmannen använt sig av genom rektorsrapporterna ska kompletteras med en sammanställning för förskoleklassen och årskurserna 1 till 3. Styrelsen kommer från och med nästa styrelsemöte i maj 2020 att följa upp skolenhetens kvalitetsarbete genom att ta upp aggregerade utfall avseende kunskapsresultat, normer och värden samt avvikelser i elevmatriserna. En sammanfattande årlig kvalitetsrapport kommer att kopplas till verksamhetsplanen. Vidare framgår att styrelsen kommer att ställa krav på att alla ämnesplaneringar förs in i ärendehanteringssystemet och att varje planerat moment kopplas till det centrala innehållet i respektive ämne och stadium.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Sparreholms skola inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs Sparreholms Utbildning AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Sparreholms Utbildning AB uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Ägar- och ledningsprövning samt ekonomiska förutsättningar

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Sparreholms Utbildning AB uppfyller författningarnas krav inom ägar- och ledningsprövning samt ekonomiska förutsättningar.

På Skolinspektionens vägnar

X Hanna Kindén

Beslutsfattare
Signerat av: Hanna Kindén

X Erik Ahlsén

Föredragande
Signerat av: Erik Ahlsén

I handläggningen av ärendet har även avdelningsjuristen Stina Nilsson och utredaren Lena Stadler medverkat.

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Sparreholms skola

Fakta om Sparreholms skola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Sparreholms Utbildning AB (org. nr. 556956-8180) och Sparreholms skola under vårterminen 2020. Sparreholms skola besöktes av Skolinspektionen den 16 och den 17 januari 2020. Vid tillsynsbesöket hade skolan 36 elever fördelade på förskoleklass och grundskola årskurs 1-3.

Måluppfyllelse

Nationell statistik avseende förskoleklass och grundskola årskurs 1-3 saknas.